

P O T O P A

Napsal: HENRYK SIENKIEWICZ Velký historický román.

Dohatší šlechtá odvolala svou ozbrojenou četku, kterouž na stráž do Vodoktů byla poslala. — Drobnější šlechtě stýskalo se po práci, nutné v jednotlivých zástěnkách, i počala se zvolna rozjížděti. A když vojenské nadšení tou měrou, jak čas plynul, se upokojovalo, dostavovala se oně chudě šlechtě stále větší oheuta nepřítomného provinilec zákonem stíhati a zadostiucnění za křivdy své u soudních tribunálů dojíti. Než byt by i samého Kmitice oriel zasáhnutí nemohl, zhyvával přee Lubie, velký a pěkný majetek, jenž mohl být náhradou a spiacením za škody na majetku utrpěné. — Oheutu k soudu udržovala v laudanské šlechtě horlivě panna Aleksandra. Dvakrát sjevi se k ní na poradu starší laudanstí, a ona se porad téch netoliko současnosti, ale přímo je vedla, naplnující mu že obdivem svým zcela neznským rozumem a úsudkem tak trefným, že jí ho mohl needen právní zastupce dovéditi. Starší laudanstí ehtěli Lubie zbrojnou mocí zabrat i a Butrymům ho odevzdati, ale "panenka" odmítla to rozhodně.

— Nesplácejte násilí násilím — pravila — neboť i vaše věc byla by pak špatná; af celá nevinost stojí po vaší straně. On, člověk bohatý a spřátelený, najde při tribunálech pomahatele, a dáte-li nejmenší příčinu, můžete se nově křivdy dožít. Vše vaše buď tak jasná, aby každý soud, byt i byl z jeho bratří složen, nemohl jinak, než vám dáti za pravdu. — Reknete Butrymům, aby ani statku, ani dobytka nebrali a Lubie úplně na pokoji nechali. Čeho jim je třeba, to jim z Mitrumů dám, kdež je všelikých zásob více než kdykoli ve Volmontovicích bylo. A kdyby pak pan Kmitice opět se tu objevil, nechť i jeho na pokoji neecharj, pokud soudu nebude, nechť na zdraví mu neškodí. Pamatujte, že jen potud, pokud je živ, máte právo na jeho majetku pro sebe odškodnění vyhledávati. Tak mluvila moudrá panna majjící ducha statečného, a oni velebili její moudrost, nedbajíce toho, že odklady mohou také prospěti panu Kmiticeovi a aspoň že mu život zabezpečí. Snad tomu i ehtěla Olenka, aby ten život nešťastný před náhluu příhodou echránila. Ale šlechtá ji poslechla, neboť od dávných časů uvlekla pokládáti vše, co vyšlo z úst Billevečevských za evangelium. Lubie zůstal nedotknut a i pan Ondřej, kdyby se byl objevil, byl by se od toho času mohl klidně v Lubie usaditi.

Leč on se neobjevil. Na to za půldruhého měsíce přišel k panně Aleksandře posel s listem, jakýs cizí člověk, nikomu známý. List ten byl od Kmitice a zněl takto: "Ze srdce milovaná, nejdražší, nezohledněná Olenko! Všeříkómu stvoření je to přirozeno a zvláště člověku, byt i nejhoršímu, že se za křivdy své mástí musí a kdo by mu co zlého učinil, tedy on mu rád tímže splatí. A že já jsem vyhubil tu hrdu šlechtu, to Bůh vidí — nestalo se ze žádného ukrutenství, ale proto, že tovaryše mé — proti zákonům božským i lidským bez ohledu na jejich mladost, na vysoký rod tak nelitostivou smrti pomordovali, jaká by je nikde, ani u Kozáků nebo Tatarů potkati nemohla. Nebudu zapírati, že také huýv přimo nelidský mne opanoval, ale kdož se diviti bude hněvu, který počátek bře ve prolité krevi přátelské? Duchové to šli panů Kokosišského, Raničského, Uhlíka, Kulkvce a Zenda v květu věku a slávy porubanych ozbrojili me ráme právě ve chvíli, když jsem — Boha se dovolávám; na shodu a přátelství se vši šlechtou laudanskou pomýšlel, ehtěje život svůj zcela zněnit podle sladkých rad tvých. Na slouchajle žalobám na mne, neodmítel také mou obranu a suď spravvedlivě. Lituji nyní ten lid v zástěnkách, neboť možná, že i nevinní trpěli, ale voják, který máti krev bratrskou, nevině od vinných rozesnávatí nemui a nikoho ne-respektuje. Káz by se bylo nestalo, co mi v tvých očích škoditi mohlo. Za cizí hříchy a viny, za huýv spravvedlivý nejtěšší snáhla pokutu, neboť ztratit tebe v zoufalství spím, v zoufalství se pro-

Pravda, že silám tím pomaha-lo neuhášeně a stále se obrozující vzbouření Chmielnického, pravá hydra stohlavá; avšak přes toto vzbouření, přes vyčerpání sil předeslími vojny a státníci i bojovníci ujišťovali, že samo jediné Velké knížectví mohlo i bylo s to netoliko odpor klásti, ale nad to korouhve své vítězné za vlastní hranice doněsti. Na nešťastí vnitřní neshoda stavěla se možností té na překážku, paralysojící i úsilí těch občanů, kteří život a jmění byli ochotni oběto-vati. V zemích ještě nezabraných echránilo se tisíce sběhů jak ze šlechtě, tak z lidu prostého. Města, městěčka i vsi na Žmujdzi plny byly lidmi, jež vehnaly pohromy vojny do nouze a do zoufalství. Domácí obyvatelstvo nemohlo ani umístiti všechny, ani jim dáti dostatečnou výživu — mře-li tedy nejednou hladem jmeno-vitě lidé stavu nízkého; nejedni násilím brali to, co jim odpráno a odtud pútky, boje a nepořádky stále se množily.

Zima byla neobyčejně tuhá. Nadešel konečně duben, ale sniž ještě v velikém množství le-žel v lesích i v polích. Když loňské zásoby došly a nových ještě nebylo, počal řádit hlad, bratr vojny — a rozprostíral své panování stále širě. Kdo vyjel z domu, snadno nacházel cestou mrtvoly lidské, ležící po polích, na cest, na kost vyhublé, ohryzené od vlků, kteří rozmnoživše se neobyčejně celými stády sbíhali se ke všim a zástěnkám. Vytí jejich násilně eč-voláním lidským o pomoc; po lesích i po polích a také v větších vsi plály za noci ohně, při nichž uhožáci ohřivali promrzlé díly, a když někdo přijížděl, běželi za ním, prosíce o groš, o chléb, o mílosrdenství, plačíce, proklínajíce i vyhrožujíce záro-veň.

Pověrobný strach zmocnil se mysli lidských. Mnozí říkali, že všechny ty vojny nešťastné, ta nešťastí dosud nebývala se k jmé-nu královskému pojí. Vykládáno, že listy; J. C. R. ražené na pe-nězích, značí netoliko Joannes Casimirus Rex, ale také: Initium Calamitatis Regni. A jestli v krajínách vojnou nezachvácených povstával takový postrach, snadno lze si pomysliiti, co se dělo v těch provinciích, kteréž už šlap-la ohnivá noha vojny. Celá Re-publika byla v neladu, štvána, byla v horečce jako člověk před smrtí. Předvádány byly také ješ-tě nové vojny vnější i vnitřní. Přířím bylo dosti. Různé moe-né rody v Republice ovány byly víchem neshody a nesvornosti, pohlížely na sebe jako nepřátel-ské státy, a po nich celé krajiny a okresy tvořily nepřátelské tá-bory. Tak bylo zejména na Lit-vě, kde příkrá všeou sporu mezi Janušem Radzivillem, velkým hejtmánem, a Gosievským, hejtmánem polním a zároveň poklad-níkem Velkého knížectví Litev-ského, se změnila ve zjevnou vojnu. Po straně Gosievského stá-li bohatí Sapiehowé, jimž ode dá-vu na moe Radzivillovského rodu byla solí v očích. Strančíci jejich pronásleli na velké hejtmána těžké žaloby, vyčítajíce mu, že prahnuv toliko po sláve pro sebe, vojsko pod Šklovem zabubil a ze-mi na lup vydal; že více než po štěstí Republiky dychtil po prá-vích pro svůj rod vzhledem k za-sezení ve sněmeh eisařství ně-meckého; že dokonce po koruně dychtil a že katolíky pronásle-do-val.

Docházelo již nejednou k bit-vám mezi partizany obou stran jakoby bez vědomí patronů, pa-troni posílali zase na sebe žaloby do Varšavy, zlost jejich patra-va byla na sněmeh, doma pak své-vole rostla a upevňovala se neká-že, neboť takový Kmitice mohl byt jist, že se mu dostane ochra-ny jednoho z těchto potentátů, jestliže by po jeho straně proti druhému se postavil.

A zatím nepřítel postupoval ku předu tu a tam toliko zámky do-bývae, ostatně všude zcela vol-ně, bez odporu. Za takových okolností všichni na laudanské straně musili žít velmi bdele ve zbrani, zvláště proto, že k hejtmánům bylo da-leko, neboť oba potýkali se s voj-sky nepřátelskými, nemohouce o-viceu mnoho dokázat, ale aspoň udájevy svými jim překázeli a v

THE
MERCHANTS NATIONAL BANK
 OF OMAHA, NEB.
 UNITED STATES DEPOSITORY
 Capital \$500,000.00. Surplus and profits, \$700,00.00.

The Merchants National Banka otevířela spořitelni oddělení a bude platiti na uložené peníze 3 procenta úroku ročně - - - - -

Chceme s vámi obchodovat

* 2775

LUTHER DRAKE, FRANK T. HAMILTON,
 President. Vice-President
 FRED P. HAMILTON B. H. MEILE, C. B. DUGDALE,
 Cashier. Ass't Cashier. Ass't Cashier.

Frank Svoboda
 Umělecký závod
POMNÍKOVÝ
 Největší
 sklad pomníků
 ve Spojených Státech
 1215-25 So. 13th Str.
 OMAHA, NEBB.
 Phones:
 Office: Douglas 1872.
 Residence: Douglas 5216.

DO YOUR OWN SHOPPING

“Onyx” Hosiery

ONVX

Give the BEST VALUE for Your Money
 Every Kind from Cotton to Silk, For Men, Women and Children

Any Color and Style From 25c to \$5.00 per pair
 Look for the Trade Mark! Sold by All Good Dealers.

WHOLESALE **Lord & Taylor** NEW YORK

Jellee Company, Inc.
 SO. OMAHA, NEB.

Učte se anglicky!
 BOHEMIAN CORRESPONDENCE SCHOOL.
 Prof. B. Král a J. V. Nigrin, A. M., ředitelé.
 Pomocí našeho moderního způsobu naučime Vás anglicky v 80 lekcích, zaslaných poštou do Vašeho domova. Vaše úlohy a ehyby budou opravovány. Důkladná znalost angličtiny otevře Vám cestu k bohatství a významu.
 Píšte si ihned o informace;
 BOHEMIAN CORRESPONDENCE SCHOOL.
 1823 Blue Island Ave. 1214 Chicago, Illinois.

DOBŘE PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK
FREMONT BREWING CO.
 FREMONT, NEBRASKA.

Vyrábí a lahvuje Plzeňské pivo. Co se týče chuti a jakosti jest nejbližší importovanému.
 Součástí tohoto piva, nejlepší slad, dělan z nejlepšího jedince v našem pivovaru a pravý český řázecký chmeľ jest používán. Obsahuje 3 procenta lhu a jest doporučován mnohými lékaři.
 Chcete-li sobě pochtuati objednejte sobě jednu bednu.

Dr. V. Anýž,
 lékař a ranhojič

byl již vobohatě klinicky dvořního rady, prof. dra. Pavlíka pro zono- ci ležatě a chirurgického kliniky prof. dra. Kokoly v Praze.
 Léčí všechny hužatě a zataratě umenit.
 Léky z vlastni laboratoře směm se za pokládat.
 1096 Blue Island Ave., Chicago, Ill.